

БЕОГРАД Народној Збору Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, бр. 101/2005) и члана 14, и 65, Статута Института за економику пољопривреде, Управни одбор на седници одржаној дана 27.02.2007 године, донео је

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

І Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилником уређује се спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду запослених, као и лица која се затекну у радној околини, ради спречавања повреда на раду.

Члан 2.

Овим Правилником ближе се уређују права, обавезе и одговорности у вези са безбедношћу и здрављем на раду која су утврђена Законом.

Члан 3.

Право на безбедност и здравље на раду имају:

1. Запослени ;
2. Студенти који се налазе на професионалној пракси ;
3. Лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова; ако је о њиховом присуству упознат директор.

ІІ Превентивне мере

Члан 4.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду обезбеђују се применом савремених техничких, економских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених и/или њиховог свођења на најмању могућу меру, у поступку:

1. Коришћења и одржавања објеката намењених за радне и помоћне просторије;
2. Коришћења опреме за рад у циљу безбедног рада запослених и усклађивање микроклиме и осветљења на радним местима и у радним и помоћним просторијама са прописаним мерама и нормативима за научноистраживачку делатност;
3. Коришћење средстава за личну заштиту на раду, чијом се употребом отклањају ризици или опасности који нису могли да буду отклоњени применом одговарајућих превентивних мера;
4. У поступку оспособљавања у области безбедности и здравља на раду.

III Обавезе и одговорности послодавца

Члан 5.

Обавезе Института истовремено представљају права запослених у вези са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

Члан 6.

Институт је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

У случају настанка повреда на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Института или због изузетних догађаја чије се последице, упркос свим настојањима, нису могле избећи, Институт није одговоран у смислу Закона о безбедности и здрављу на раду.

Институт је дужан да обезбеди да спровођење мера безбедности и здравља на раду не проузрокује финансијске обавезе за запосленог и не утиче на њихов материјални и социјални положај стечен на раду и у вези са радом.

Члан 7.

Институт је дужан да, приликом организовања рада и радног процеса, обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства.

Члан 8.

Превентивне мере обезбеђује Институт полазећи од следећих начела:

1. Избегавање ризика;
2. Процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
3. Отклањање ризика;
4. Давање предности колективним над појединачним;
5. Одговарајуће оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутства за рад на сигуран начин.

Члан 9.

Акт о процени ризика за сва радна места у радној околини доноси Управни одбор Института.

Члан 10.

Директор је дужан да:

1. Ангажује правно лице, односно предузетника који има лиценцу за обављање безбедности и здравља на раду;
2. Запосленом одреди обављање послова на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
3. Обезбеди на основу акта о процени ризика и оцени Службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са Законом;
4. Обезбеди преузимање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;
5. Зауоставља сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених.

IV Оспособљавање запослених

Члан 11.

Приликом заснивања радног односа запослени мора бити упознат:

- са организацијом посла и најправилнијим начином рада (долазак на радно место, кретање на радном месту и радној средини, начин обављања послова итд.);
- са општим и посебним прописима, мерама и упутствима о безбедности и здрављу на раду;
- са правима и обавезама у области безбедности и здравља на раду.

Члан 12.

Институт је дужан да изврши оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад.

Оспособљавање из става 1. овог члана Институт обезбеђује у току радног времена, а трошкови оспособљавања не могу бити на терет запосленог.

Члан 13.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад обавља се теоријски и практично.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Члан 14.

Директор је дужан да обезбеди да запослена жена, за време трудноће, запослени млађи од 18 година живота и запослени са смањеном радном способношћу, и поред оспособљавања за безбедан и здрав рад, буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

V Права и обавезе запослених

Члан 15.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на који је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени има право:

1. да директору даје примедбе, предлоге и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду,
2. да контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити.

Члан 16.

Запослени има право да одбије да ради:

1. Ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;

2. Ако му није обезбеђен прописан лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове, за рад на радном месту са повећаним ризиком.
3. Ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање, на пословима или на радном месту на који га је директор одредио;
4. Дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
5. На средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

Члан 17.

Када му прети непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да напусти радно место.

У случају из става 1. овог члана, запослени није одговоран за штету коју проузрокује Институту.

Члан 18.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље других лица.

Запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду и да у случају уочених недостатака извести директора или друго овлашћено лице.

Пре напуштања радног места, запослени је дужан да радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Члан 19.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести директора о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Запослени је дужан да сарађује са директором и ангажованим правним лицем или предузетником који имају лиценцу, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима раде.

Члан 20.

Радно место, у смислу овог Правилника, јесте простор намењен за обављање послова у Институту у коме запослени борави или има приступ у току рада и који је под непосредном или посредном контролом Института.

VI Организовање послова безбедности и здравља на раду

Члан 21.

За обављање послова безбедности и здравља на раду, директор ангажује правно лице, односно предузетника који имају лиценцу.

Директор одлучује о начину организовања послова за безбедност и здравље на раду у зависности од:

1. организације, природе и обима процеса рада,
2. броја запослених који учествују у процесу рада,
3. врсте делатности.

Члан 22.

Директор је дужан да ангажовано правно лице, односно предузетника из члана 21. став 1. овог Правилника претходно упозна са процесом рада у Институту, ризицима у процесу рада и мерама за отклањање ризика.

Члан 23.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду, директор ангажује службу медицине рада.

Служба медицине рада из става 1. овог члана обавља послове у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

VI Евиденција, сарадња и извештавање

Члан 24.

Институт је дужан да води и чува евиденције о:

1. повредама на раду, професионалним оболењима и болестима у вези са радом,
2. запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад,
3. извршеним испитивањима радне околине,
4. извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
5. пријавама из члана 26. овог Правилника.

Члан 25.

Средства за рад у смислу овог Правилника су:

1. Објекат (односно пословне просторије), који се користи као радни и помоћни простор, са свим припадајућим инсталацијама (инсталације флуида, грејање, електричне инсталације и др.),
2. Опрема за рад (компјутери, инсталације, алат), која се користи у процесу рада,
3. Друго средство које се користи у процесу рада или је на било који начин повезано са процесом рада.

Средство и опрема за личну заштиту на раду јесте одећа, обућа и уређаји који служе за спречавање повреда на раду.

Члан 26.

Институт је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Институт је дужан да, најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење у вези са радом запосленог.

Члан 27.

Извештај о раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоде на радном месту, достављају се запосленом који је претрпео повреду, односно обољење и организацијама надлежним за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање.

Институт је дужан да на захтев инспектора рада достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама.

Члан 28.

Институт је дужан да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, ради обезбеђивања накнаде штете.

Финансијска средства за осигурање из става 1. овог члана падају на терет послодавца, а одређују се у зависности од нивоа ризика од повређивања, професионалног обољења или обољења у вези са радом на радном месту и радној околини.

VIII Прва помоћ у случају повреда или елементарних непогода

Члан 29.

У пословним просторијама Института на видном и приступачном месту мора бити постављен ормарић са посебним санитарним средствима за пружање прве помоћи.

Члан 30.

Средства за пружање прве помоћи у сандучићу морају се редовно обнављати тако да буду стално одржавана и да су стално у употребивом стању. Руковање средствима дозвољено је само лицу које пружа прву помоћ.

IX Опште мере безбедности

1. Радне просторије

Члан 31.

Све радне и споредне просторије морају бити довољно осветљене природном или вештачком светлошћу.

Прозори, осветљавајући отвори и други елементи за осветљавање морају се држати у чистом и исправном стању.

Члан 32.

Зидови, преграде, таванице и други конструктивни елементи морају бити обојени светлим бојама.

Члан 33.

Подови радних просторија морају бити чврсти, равни, изведени од таквог материјала да се могу лако чистити и по потреби прати.

Члан 34.

Температура, влажност и кретање ваздуха у радним просторијама у односу на интензитет телесног рада, морају бити усаглашени са прописаним вредностима за радне просторије.

Члан 35.

Бука и вибрација у свим радним просторијама мора се смањити на најмању дозвољену границу, према важећим прописима и стандардима.

Х Набавка, одржавање и коришћење средстава и опреме личне заштите радника

Члан 36.

Институт је дужан да запосленима обезбеди средства и опрему за личну заштиту на раду на свим радним местима где се опасности по живот и здравље, као и штетности којима су изложени не могу отклонити на други начин.

Члан 37.

Средства и опрема заштите запосленом се издају:

- приликом ступања на рад
- након истека рока трајања појединог личног заштитног средства
- у случају да је средство оштећено услед отуђивања.

Члан 38.

Непосредни руководилац је дужан да брине да запослени буду снабдевени средствима и опремом за личну заштиту која им припада по одредбама овог Правилника.

Члан 39.

Корисници средстава и опреме за личну заштиту дужни су да их строго наменски користе.

Члан 40.

Сваком личном заштитном средству одређује се век трајања. Под веком трајања подразумева се временски период у коме лично заштитно средство уз услове нормалног коришћења, може да пружи одговарајућу заштиту радника.

Члан 41.

Издавање личних заштитних средстава се врши преко благајне Института, која води евиденцију о издавању, задужењу и раздужењу са средствима и опремом за личну заштиту.

У том циљу се води појединачни картон за сваког запоселног у који се уписују следећи подаци:

1. Презиме, име оца и име запосленог;
2. Стручна спрема;
3. Радно место;
4. Врста средства и опреме за личну заштиту и количина;
5. Датум пријема;
6. Датум раздужења;
7. Примедба.

XI Спецификација заштитних средстава према систематизацији

Члан 42.

Ред. бр.	Радно место	Заштитно средство
1.	Курир	Ципеле, јакна
2.	Спремачица	Радни мантил, гумене рукавице, боросане

Члан 43.

Ред. бр.	Заштитно средство	Рок трајања
1.	Ципеле зимске за курира	6 месеци
2.	Ципеле летње за курира	6 месеци
3.	Јакна	4 године
4.	Радни мантил (плави)	6 месеци
5.	Гумене рукавице	6 месеци
6.	Боросане	6 месеци

Члан 44.

Измене и допуне овог Правилника врше се на исти начин и по истом поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 45.

Овај Правилник ступа на снагу 8-ог дана од дана објављивања на огласној табли Института.

*ИСТАКНУТ НА ОГЛАСНОЈ
ТАБЛИ*

*27.02.2004. год
СТУПИО НА СНАГУ
07.03.2004. год*

Председник Управног одбора

Милован Митровић, с.р.